

WYDAWNICTWO ASTRA POLECA

PREMIERA: 13.01.2020

O KSIĄŻCE

Trzecia krucjata. Ryszard Lwie Serce i Saladyn łączy fascynację historią z barwnym opisem trzeciej wyprawy krzyżowej (1189–1192), jednego z ogniw długotrwałego konfliktu między światem islamu a chrześcijan, który kształtował historię przez kolejne stulecia. Uznany pisarz James Reston Jr. przekazuje dramatyczną opowieść o epickiej bitwie, w wyniku której Jerozolima znalazła się w rękach muzułmanów i pozostała w nich aż do XX wieku, rysując przy tym obrazy rycerskiej waleczności, ludzkiej chciwości i religijnego żaru, jakie napędzały krwawą rywalizację o Ziemię Świętą.

Na kartach książki, próbującej odtworzyć ówczesne realia i uczucia bohaterów, Reston przypomina dwóch legendarnych wodzów – Ryszarda Lwie Serce i Saladyna – oraz tworzy nietuzinkowe portrety pobocznych postaci. Dzięki temu obok słynnego angielskiego monarchy, który stał się uosobieniem romantycznej wizji średniowiecznego rycerza, oraz mądrego twórcy rozległego imperium islamu przewija się nikczemny Renald z Châtillon, domniemany kochanek Ryszarda – Filip II August, czy średniowieczna kobieta polityk Eleonora Akwitańska. Bohaterowie – zarówno ci negatywni, jak i pozytywni – zostali przedstawieni jako ludzie o złożonej osobowości, pełni sprzeczności, rozdarci między wielkimi aspiracjami a gnębiącymi ich lękami, między szlachetnością a niskimi pobudkami.

TRZECIA KRUCJATA

Trzecia krucjata, która odbyła się w latach 1189–1192, kojarzona jest głównie przez pryzmat starcia gigantów tej miary co Ryszard Lwie Serce i Saladyn. Z tego względu wydaje się najciekawsza na tle innych wypraw krzyżowych do Ziemi Świętej. Jednocześnie była jednym z największych przedsięwzięć militarnych średniowiecza, które – w opinii Jamesa Restona – stanowiło szczyt całego ruchu krucjatowego.

Oprócz angielskiego króla w krucjacie wzięło udział wielu europejskich władców, na czele z francuskim królem Filipem II Augustem, sędziwym cesarzem Fryderykiem Barbarosą, któremu nie dane było dotrzeć do Ziemi Świętej, ponieważ utonął w rzece Salef, cesarskim synem Fryderykiem Szwabskim, słynnym obrońcą Tyru markizem Konradem z Montferratu czy szlachetnym Henrykiem z Szampanii, późniejszym tytularnym władcą Jerozolimy.

Rywalizacja o panowanie nad Ziemią Świętą, jaka rozgorzała między Ryszardem Lwie Serce a Saladynem, którzy nigdy nie spotkali się twarzą w twarz, nie była jedynym konfliktem trzeciej krucjaty. W jej cieniu toczyły się bowiem zarówno honorowe, jak i niehonorowe walki o władzę, wpływy, ziemie lub łupy między Ryszardem a Filipem II Augustem, wygnanym z Jerozolimy królem Gwidonem z Lusignan a Konradem z Montferratu, Saladynem a Renaldem z Châtillon czy wreszcie między szeregowymi wojownikami różnych nacji.

ALLAH, MAHOMET, SALADYN

Saladyn do dziś pozostaje największym bohaterem świata islamu. To on zjednoczył ziemie wyznawców Mahometa, pokonał wojska państw krzyżowych w wielkich bitwach, zadając im wielką klęskę pod Hittinem, odzyskał Jerozolimę i wypędził europejskich królów z Ziemi Świętej.

Mimo upływu wieków, w niekończącym się staraniu współczesnych Arabów na rzecz zapewnienia arabskości Palestyny, ten słynny zjednoczyciel islamu funkcjonuje jako symbol nadziei i oś miu. W Damaszku, Kairze, Ammanie czy wschodniej Jerozolimie nadal toczą się dyskusje o tym wielkim przywódcy, gdyż wspomnienia o nim stanowią centralny punkt arabskiej wrażliwości i ideologii wyzwolenia. Na belkach niewielkiej, ciemnej komnaty w starej Jerozolimie, gdzie sułtan skromnie pomieszkiwał po swoich wielkich podbojach, widnieje inskrypcja: „Allah, Mahomet, Saladyn”, stawiająca go niemal na równi z muzułmańskim Bogiem i jego Prorokiem.

Saladyn cieszy się poważaniem nie tylko ze względu na swoje talenty militarne i zwycięstwa odniesione nad chrześcijanami i muzułmańskimi przeciwnikami. Ceni się go także za pokorę, współczucie, mistycyzm, pobożność i rozwagę.

DIABEŁ W NIEWOLI

Ryszard Lwie Serce został zapamiętany ze względu na swoją śmiałość i przebiegłość oraz ekstrawagancję, lecz nie wspomina się go z uwagi na takie cechy, jak współczucie, takt czy powściągliwość. Z powodu dumy i władczej postawy wyprawa do Ziemi Świętej nie zakończyła się dla niego wraz z jej opuszczeniem. Naraził się tam bowiem wielu europejskim władcom, którzy wcześniej od niego powrócili do swoich domen, a tym samym odciął sobie bezpieczną drogę do domu. Jednym z nich był Filip II August, od miesięcy spiskujący z jego młodszym bratem Janem bez Ziemi, a drugim austriacki książę Leopold, którego wykluczono z podziału łupów po zdobyciu Akki, a jego sztandary zerwano z murów i podeptano.

Ryszard Lwie Serce, którego legendy, a później hollywoodzkie produkcje uczyniły średniowiecznym Odyseuszem i królem wyęsknionym przez angielskich poddanych, na wiele miesięcy stał się więźniem swoich przeciwników – najpierw w ponurej austriackiej twierdzy Dürnstein, a później na cesarskim dworze. Za wolność zaś przyszło mu zapłacić ogromny okup w wysokości 150 000 marek, którą to sumę udało się zebrać w dużej mierze dzięki staraniom jego wpływowej i władczej matki, Eleonory Akwitańskiej. Kiedy mimo zabiegów francuskiej dyplomacji Ryszard odzyskał wreszcie wolność, Filip II August napisał do jego brata: „Strzeż się. Diabeł jest na wolności”.

W OPARACH HASZYSZU

Propaganda, którą puszczono w ruch gównie za sprawą Filipa II Augusta, obawiającego się powrotu wojowniczego rywala do Europy, głosiła, że Ryszard zlecił zamordowanie Konrada z Montferratu na ulicach Tyru i wysłał skrytobójców, aby uśmiercili francuskiego króla. Wykonawcami wyroku mieli być bezwzględni asasyni, którzy budzili strach nawet w sercu Saladyna.

Według legendy, otaczającej asasynów niemal od początku ich istnienia, a więc od końca XI wieku, działali oni pod wpływem podawanego im narkotyku. Wyprani z jakichkolwiek uczuć i pozbawieni własnej woli, stawali się bezwzględnymi zabójcami, zdolnymi wśliznąć się nawet do strzeżonego namiotu Saladyna. Posłuszni wobec swojego przywódcy zwanego Starcem z Gór – w okresie trzeciej krucjaty owianego złą sławą Raszida ad-Din Sinana – na jedno jego skinienie gotowi byli rzucić się w przepaść, o czym naocznie miał się podobno przekonać Henryk z Szampanii, jeden z wielkich bohaterów krucjaty i siostrzeniec skonfliktowanych ze sobą królów Anglii i Francji.

O AUTORZE

James Reston Jr. mieszka w Chevy Chase w Maryland. Studiował na University of North Carolina at Chapel Hill i Uniwersytecie Oksfordzkim, był stypendystą American Academy w Rzymie i pracownikiem naukowym Centrum Studiów Międzynarodowych Woodrowa Wilsona. W ostatnich latach prowadził szereg wykładów w Stanach Zjednoczonych i za granicą na temat ostatniego tysiąclecia i krucjat, powołując się na ich znaczenie dla współczesnych problemów.

Reston jest autorem kilkunastu książek, w tym *Ostatniej Apokalipsy* oraz *Galileus*, kilku sztuk teatralnych, scenariuszy filmów dokumentalnych dla *Frontline* oraz wielu publikacji. Jego artykuły ukazywały się m.in. w czasopiśmie: „The New Yorker”, „Esquire”, „Vanity Fair”, „Time”, „Rolling Stone”. Prace zarówno fabularne, jak i non-fiction obejmują szeroki zakres tematów historycznych i politycznych. Książka *Trzecia krucjata. Ryszard Lwie Serce i Saladyn* (w oryginale: *Warriors of God*) została przetłumaczona na kilkanaście języków i jest międzynarodowym bestsellerem.

HISTORIA W NAJLEPSZYM WYDANIU

KAŻDY
EGZEMPLARZ
FOLIOWANY

TWARDA
OPRAWA

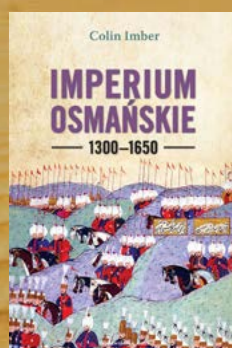
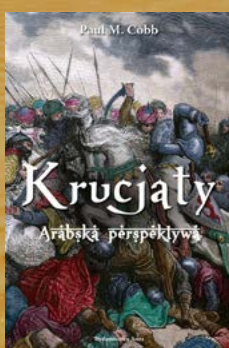
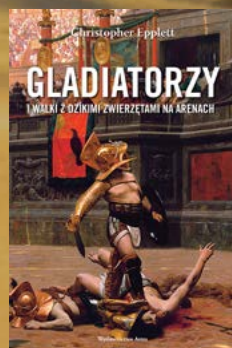
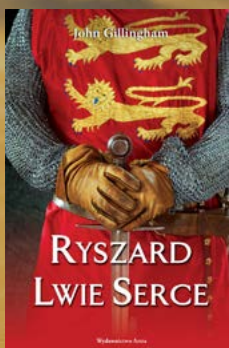
424
STRONY

OBWOLUTA

PAPIER
ECCOBOOK
70 G

Wydawnictwo Astra

WYDAWNICTWO ASTRA

ul. Radziwiłłowska 26/2
31-026 Kraków
tel. 12 292 07 30
pn. - pt. 9.00 - 18.00

astrahistoria.pl
wydawnictwo-astra.pl
[facebook.com/
WydawnictwoAstra](https://facebook.com/WydawnictwoAstra)